

GAZETA PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 6634 6630 Lwów, sobota 20 lutego 1923. Rok XVI

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

CENA EGZ. 400 Mk.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Do 3-ich lat ma zniknąć deficyt skarbu państwa!

Niemcy myślą o zbrojnym oporze. Z tajemnic lwowskich przybytków zwyrodnienia.

WIELKIE ROZRUCHY W MONACHJUM.

Lyón. (PAT.) Polradio. 20.000 bezrobotnych w Monachjum urządziło manifestację. — Policja była zmuszona do walki z tłumem. — Wielu manifestantów raniłono szablami i pałkami. W mieście panuje wielkie wzburzenie.

TROCKI PÓJDZIE W „DURAKI“?

Ryga. (PAT.) Łotewska Agencja Telegraficzna donosi z miarodajnych źródeł moskiewskich że stanowisko Trockiego jest zachwiane. Autorzytet Trockiego w kołach wojskowych widocznie zmniejszył się. Następca Trockiego w razie jego ustąpienia ma być dotychczasowy głównodowodzący armją ukraińską Frunze.

OD WYDAWNICTWA!

Dalsza, bardzo znaczna bo 70% podwyżka kosztów druku, olbrzymia podwyżka ceny papieru drukowego, podrożenie taryfy pocztowej i kolejowej, tudzież bardzo znaczny wzrost wszystkich innych kosztów wydawniczych zmuszają nas do podniesienia cen pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od dnia 23. lutego 1. egzemplarz „Gazety Porannej“ kosztuje

400 marek.

a począwszy od 1. marca wynosi:

prenumerata mies. bez dostawy Mkp. 10.000

z dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową Mkp. 12.000

zagranicą Mkp. 14.000

Wszystkich PT. Prenumeratorów prosimy o wpłacenie prenumeraty za miesiąc marzec w wysokości powyżej podanej wraz z ewentualną zaogłością najdalej

DO 5-GO MARCA

przyczem zwracamy uwagę, że tym PT. Prenumeratorom którzy do tego dnia prenumeraty nie uiszczą, będziemy zniwoleni wstrzymać dalszą dostawę węgla i wysyłkę naszego pisma.

Wydawnictwo GAZETY PORANNEJ

Małżeństwa z miłości na dworze królewskim.

Całe Włochy aprobują wybór księżniczki Jolandy.

Rycina nasza przedstawia dorodną parę nym hrabią Calvi d' Bergolo. W całych Włochach narzeczonych. Na lewo kapitan di Bergolo, na szech to demokratyczne małżeństwo cieszy prawo księżniczka Jolanda córka włoskiej pa- się odtrzymia popularnością. Również rodzina rzy królewskiej, która wbrew rozmaitym kombinacjom rodowo - politycznym poszła jedy- księżniczki zgadza się z jej wyborem a król Wiktor Emanuele III zamierza podnieść swego nie za głosem opinii, kierując się ze skro- zięcia do godności księcia.

Nota Cziczeryna wprowadziła nowy ferment

W zastrzone już stosunki na wschodzie Europy.

Warszawa, Tel. wł. (m) „Vossische Ztg.“ donosi z Paryża iż wszystkie niemieckie dzienniki wieczorne publikują taką notę Cziczeryna w sprawie konfliktu litewsko-polskiego. W ciągu wieczora wyrażono opinie, że wystąpienie Rosji utrudnia w znacznej mierze pokojowe załatwienie konfliktu polsko-litewskiego. Notę Cziczeryna należy rozumieć w

pierwszym rzędzie jako nową próbę przeszkodzenia interwencji mocarstw zachodnich w konfliktach na wschodzie. We francuskich kołach oficjalnych mówią o planie „wschodniej doktryny Mourougo“ jaką Rosja wysuwa, domagając się, aby państwa znajdujące się pomiędzy Rosją regulowały same swe sprawy, przy ewentualnym współdziałaniu Rosji sow.

„Rosja nie mogłaby pozostać neutralna!“

STRASZA UNICESTWIENIEM ZBLIŻENIA GOSPODARCZEGO POLSKO-ROS.

Warszawa, Tel. wł. (m). Z Moskwy donoszą na podstawie informacji tamtejszych kół zbliżonych do rządu sowieckiego, że dalszy rozwój stosunków między sowiekami a Polską będzie zależał w zupełności od sposobu rozwiązania sporu polsko-litewskiego.

Spór zbrojny — wedle opinii tych kół — niepowodłoby Rosji na zachowanie neutralności, gdyż Polska w razie dalszego zajęcia obszaru Litwy mogłaby zająć ważne strategiczne punkty,

co zagroziłoby — jak twierdzą w tych kołach — w sposób poważny bezpieczeństwo Rosji (?). W kołach tych usiłują zarazem wywrzeć nacisk twierdzeniem, że zastrzeżenie sporu z Litwą doprowadzi jednocześnie do umieszczenia z takim trudem rozpoczętego dzieła zbliżenia gospodarczego między Polską a Rosją sowiecką.

Jest to z góry ukartowana taktyka bardzo przejrzysta.

Obok gróźb — umizgi „ekonomiczne“.

Jak sowiecka „Prawda“ mówi nieprawdę. — Piszą o „zaniechanym froncie antyrosyjskim“.

Warszawa, Tel. wł. (m) Z Moskwy donoszą: Od niejakiego czasu tutejsze koła urzędowe poświęcają coraz więcej uwagi rozwojowi stosunków gospodarczych polsko-rosyjskich. Pisma moskiewskie podają prawie codziennie wiadomości o Polsce i podkreślają o koliczność, że stosunki gospodarcze między Polską a Rosją sowiecką rozwinięły się w ostatnim czasie w sposób bardzo wybitny.

Między innymi „Ekonomiczskaja Żywn“ donosi, że misja polska w Moskwie zgłosiła się do rządu sowieckiego z propozycją podjęcia rokowań w sprawie ostatecznego zawarcia polsko-rosyjskiej umowy handlowej. Rosyjski komisariat spraw zagranicznych zawiadomił przedstawicieli Polski, że rząd sowiecki zgo-

dzi się na podjęcie rokowań i to z dniem 26 b. m. w Moskwie.

„Prawda“ podając wyraźnie inspirowany artykuł o stosunkach polsko-sowieckich stwierdza, że doznały one znacznego złagodzenia rzekomo z tego powodu że rząd polski odstąpił od planu utworzenia wspólnego frontu przeciw Rosji przez połączenie wszystkich państw pogranicznych powstałych na obszarze b. imperjum rosyjskiego.

Według „Prawdy“ wpłynęło na takie stanowisko Polski(?) częściowa mobilizacja przeprowadzona przez rząd sowieków i to właśnie skłoniło rząd polski do podjęcia stosunków z Rosją(!).

Dalsze utarczki z patrolami litewskimi.

Zywiolowy odruch ludności pow. święciańskiego przecw gwałtom litewskim.

Warszawa, (AW.) Korespondent „Gazety Porannej“ donosi z pasa neutralnego: Ludność gmin Janickiej i Smołyńskiej (pow. Święciański) idąc za przykładem rodaków swych z okolic Szyrwint utwożyła się, zorganizowała

samorządne komitety powstańcze i rozpoczęła utarczki z patrolami litewskimi.

Wymienione gminy znajdują się w tej części pasa neutralnego, która przypadła Litwinom.

Zdemaskowanie oszczerstw litewskich

NOTA MINISTRA SKRZYŃSKIEGO DO RADY LIGI NARODÓW.

Warszawa, (PAT.) Min. spraw zagranicznych Skrzyński wystosował następującą notę do p. sekretarza generalnego p. i. Ligi Narodów Avenoli w Genewie w której protestuje w sposób jak najbardziej formalny przeciwko zupełnie bezpodstawnym twierdzeniom zawartym w tej depeszy Galwanariskasa, zawierającej oszczercze oskarżenie pod adresem rządu polskiego. Tym fałszywym oskarżeniem litewskim przeciwstawia następujące fakty:

Rząd polski po przyjęciu rezolucji Rady Ligi Narodów przystąpił w dniu 15 bm. do ścisłego jej wykonania zgodnie z przepisem w niej zawartym. Rząd polski użył do obsadzenia pasa neutralnego tylko oddziałów policji administracyjnej i straży celnej, którym udzie-

lono instrukcji jak najbardziej pokojowej. — Rząd polski nie ustąpił ze swego stanowiska i mimo iż od samego początku akcji przy zajmowaniu przyznanego terenu napotykał na opór oddziałów regularnych wojsk litewskich.

Niezależnie od powyższej donoszą delegat polski przesłał do sekretariatu Ligi szczególne sprawozdanie z akcji przejmowania przyznanej Polsce części strefy neutralnej.

JAK UMIA PRZED ŚWIATEM KLAMAC LITWINI.

Warszawa, Tel. wł. (m) Rząd kowieński w ostatnich dniach rozpoczął bardzo intensywną propagandę prasową w zachodniej Europie oczerniając Polskę i umyślnie napady wojsk polskich na terytorjum pasa neutralnego.

go. Te wiadomości rządu litewskiego są kolportowane za pośrednictwem organów propagandy berlińskiej i sowieckiej. Są one niezmiernie wymowne. Tak np. rozsiwiał się wieści, że wśród pojmanych jeńców znalazło się dwu oficerów armii polskiej. Sprawę jednak wyjaśniono. Faktem jest, że tymi dwoma oficerami byli panowie kpt. Dunin-Wasowicz i kpt. Morsztyn którzy towarzyszyli gen. Carton de Wiart w charakterze adiutantów, wraz z nim zostali pojmani przez szaulsów.

Pojmanie tych dwóch oficerów polskiej niema nic wspólnego z obsadzeniem strefy neutralnej i chyba tylko zła wola może te dwa wypadki ze sobą łączyć.

Zgon Delcasse'go.

Nicea, (PAT.) Zmarł tu nagle były minister spraw zagranicznych Teofil Delcasse.

(Zmarły odgrzywał swego czasu wybitną rolę w życiu politycznym jako gorący zwolennik ententy francusko-rosyjskiej, w której upatrywał jedyną przeciwwagę rosnącej potęgę Niemiec. Przeciwnie nie zaniedbywał podtrzymywanie dobrych stosunków z Anglią i Włochami stwarzając podłoże do późniejszej Ententy. On też spowodował, jako minister w gabinecie Combesa zerwanie stosunków dyplomatycznych z Watykanem w odpowiedzi na protest kurji papieskiej przeciw przyjazdowi prezydenta Loubeta do Rzymu.

Ważnym jego sukcesem politycznym było podpisanie umowy kolonialnej z Anglią w r. 1914 która zabezpieczyła Francji protektorat nad Marokkiem. Jak wiadomo, omal nie doszło wówczas do wojny z Niemcami (znany incydent w Algeciras).

Obawa przed zatargiem wojennym spowodowała jednak ustąpienie Delcassego.

Wybitny ten dyplomata, ur. 1852 r., był z zawodu dziennikarzem 1889 r. został deputowanym teke spraw zagranicznych dzierżył w trzech gabinetach: Dupuy, Waldeck-Rousseau i Combesa).

NOWE EMISJE MILJARDÓW.

Warszawa, Tel. wł. (m). M. n. skarbu przedstawiło Sejmowi projekt ustawy, upoważniającej skarbu państwa do zaciągnięcia w P. K. K. P. dalszej pożyczki w wysokości 14.75 miliardów mk., oraz projekt ustawy o dalszej emisji 12 miliardów mk. po złotych.

GDAŃSK NIE CHCE GOŚCIC U SIEBIE SJONISTÓW.

Gdańsk, Tel. wł. (?) Niemieckie organizacje nacjonalistyczne rozpoczęły w prasie i na zgrupowaniach kampanję przeciw temu, by najbliższy kongres sjonistyczny odbył się w Gdańsku. Nie negują wątpliwości, że władze gdańskie, ze względu na niebezpieczeństwo zakłócenia spokoju publicznego na obrady sjonistów w Gdańsku nie pozwolą.

UCIECHA CZARNOSECIŃCÓW.

Tarnopol, (AW.) Korespondent AW. z pogranicza polsko-sowieckiego donosi: Wiadomość o zamordowaniu prawosławnego metropolity Jerzego w Warszawie przyjęła sferę rosyjsko-sowiecką na Ukrainie z manifestacyjną satysfakcją. Prasa sowiecka podkreśla wiadomości o morderstwie z nietajoną radością.

ZA CO ZOSTAŁ SKAZANY KAROLYI.

Budapeszt, (PAT.) Wyrok skazujący Michała hr. Karolyiego na całkowitą konfiskatę majątku za zdradę stanu, stwierdza fakt dopuszczenia się zdrady stanu popełnionej nie tylko przez zamach przeciwko konstytucji i ustrojowi państwa, lecz również przez oddanie usług wrogowi obojętny a mianowicie: 1) przez zmuszenie króla do abdykacji, 2) przez spowodowanie przewrotu październikowego, który z kolei utorował drogę bolszewizmowi.

Lwowskie Organizacje Katolickie

wobec polemiki prof. dra Ryszarda Ganszyńca z J.E. Ks. Arcybiskupem Teodorowiczem.

Otrzymujemy następujące pismo:

Szanowna Redakcjo!

Podpisane Lwowskie Organizacje Katolickie proszą uprzejmie o wydrukowanie w „Gazecie Porannej” artykułu, który wprawdzie jest już nieco spóźniony, bo kilka dni przeleżał bezskutecznie w biurze redakcyjnym „Słowa Polskiego”, ale dla sprawy, zapoczątkowanej przez to pismo, posiada znaczenie nieobejrzalne.

W numerze gwiazdkowym „Słowa Polskiego” p. prof. Uniwersytetu lwowskiego Dr. Ryszard Ganszyńiec obdarzył czytelników tego pisma artykułem p. t. „Ewangelia Bożego Narodzenia”. Artykuł ma naprzód charakter informacyjny. W szkicu, zakrojonym ogólnie, autor zestawia wyniki badań naukowych w zakresie zagadnienia, będącego dziś przedmiotem szczególnego zainteresowania i wielostronnych rozstrząsań fachowców. Oczywiście w pobieżnym feletonie dziennikarskim autor nie wchodzi w szczegóły, nie podaje naukowo uzasadnionych dowodów na doprawę twierdzeń, tem mniej uwzględnia poglądy przeciwne. Przedstawia tylko rezultaty badań, naturalnie tak dobrane i tak zestawione — jak one odpowiadają jego przekonaniu. Dla tego artykuł p. prof. Ganszyńca ma charakter jednostronny. Z takim traktowaniem zagadnień naukowych w feletonowych szkicach dziennikarskich można się pogodzić, kiedy idzie o problem, ze stanowiska sentymentu społecznego obojętne np. o jakiś nowy pomysł w zakresie badań nad powstaniem utworów Homeroowych.

Ale temat, poruszony przez autora, wnika bardzo dotkliwie i w sposób u nas dotąd niepraktykowany w sferę najdrażliwszych uczuć społecznych, przecierając się wierz i religii, w której, chwala Bogu, znaczna część ogółu polskiego upatruje nie tylko dzwignię osobistego postępu w życiu, ale najważniejszą podstawę rozwoju kultury polskiej. Dlatego, pobieżnie i jednostronnie informując o stanie badań w zakresie tego rodzaju zagadnienia naukowego, feleton p. prof. Ganszyńca nabiera charakteru antireligijno-agitacyjnego.

Ten charakter rozprawki p. prof. Ganszyńca dostarczył ks. Arcybiskupowi Teodorowiczowi powodu do odpowiedzi w szeregu feletonów, umieszczonych w wzmienionym powyżej piśmie codziennym. Czcigodny Autor zamierzył zwrócić uwagę społeczeństwa polskiego, że zagadnienie, przedstawione w formie, nadanej mu przez p. Ganszyńca, nie ma żadnej podstawy naukowej, że owszem problem ten jest dawno rozwiązany i wobec tego stanowisko, na którym Kościół opiera swe dogmaty, jest naukowo uzasadnione i bynajmniej nie zostało zachwiane przez dochodzenia, których wyrazem był artykuł p. prof. Ganszyńca. Arcybiskup polski miał nadto cel inny: oto zamierzył zapewne, przez dostarczenie dowodów przeciwnych oddziaływać kojąco na sumienie tych ludzi, przywiązanych szczerze do wiary, którzy, nie mając możliwości wnikać krytycznie w treść wywodów pana Dra Ganszyńca, mogli pod jego wpływem doznać pewnego niepokoj.

Artykułami ks. Arcybiskupa Teodorowicza uczni się p. Ganszyńca osobście dotkniętym i odpowiedział na nie w dwóch feletonach umieszczonych w „Kurjerze Lwowskim” z dnia 29. i 31. stycznia b. r. Nie idzie o treść rzeczową odpowiedzi P. Ganszyńca. Natomiast jej ton jest brutalny! Wprawdzie Pan Profesor ten ton tłumaczy tem, że jest synem robotnika i że znał w życiu tylko ciężką i twardą pracę.

Ale robotnik polski, jak o tem P. Ganszyńiec może się przekonać z odezwy, pod jego adresem umieszczonej w „Słowie Polskim” z dnia 1. lutego b. r., nawet wtedy, gdy chce publicznie przemówić bardzo twardo, nie przekracza przecież granic, wskazanych przez elementarną przyzwoitość; on wyczuwa może świadomie, ale z żywiołową intuicją, że, przekraczając te granice, stanąłby w sprzeczności z zasadniczymi wartościami duchowej kultury polskiej. Lecz p. Ganszyńiec jest nadto profesorem Uniwersytetu polskiego, powołanym do kształcenia umysłów i charakterów młodzieży polskiej i do tworzenia polskiej kultury!

Bułoby rzeczą nad wyraz bolesną, gdyby to polemicznych rozpraw reprezentantów polskiej nauki miał wtargnąć ton, którego nawet chwilowe zaćmienie osobiste nie zdola

usprawiedliwić. Przeciw takiemu tonowi w rozprawach naukowych protestujemy gorąco z tem żywszym uczuciem gorczy, że w osobie ks. Arcybiskupa Teodorowicza sponiewierany został przez p. prof. Ganszyńca bezrozumiały uzasadnienia nie tylko człowiek w społeczeństwie naszym wybitny dla zasług i wiedzy, ale naczelny przedstawiciel ideji religijnej, nieodłącznie związanej z duchem kultury polskiej. Mamy też przekonanie, że przeważna cześć oświeconego ogółu polskiego, ta mianowicie która nie lgnie bezkrytycznie do takich hasel postępowości i również bezkrytycznie nie drży przed wzwyskiem „średniowieczyzny” i „klerykalizmu”, podzieli nasze oburzenie.

We Lwowie, dnia 15. lutego 1923.

Sodalitja Marjańska Panów,
Sodalitja Marjańska Pań,
Towarzystwo im. Piotra Skargi
Związek Katolickich Polek,
Towarz. im. św. Wincentego a Paula,
Czytelnia Katolicka,
Liga Katolicka.

Po trzech latach ma zniknąć deficyt.

TAK OŚWIADCZA MIN. SKARBU GRABSKI

Warszawa. Tel. wł. (m) Dzisiaj odbyła się w min. skarbu konferencja prasowa na której min. Grabski przedstawił zebrany przedstawieliom prasy warszawskiej i prowincjonalnej plan sanacji skarbu.

Prace nad projektem ustawy o sanacji skarbu dobiegają końca. Projekt ustawy będzie w poniedziałek przedłożony Radzie ministrów, poczem wejdzie na plenum sejmowe.

Projekt sanacji skarbu obejmuje jedynie najbardziej zasadnicze linje planu sanacji, gdyż cały program w jedną ustawę nie mógłby być ujęty. Podstawa programu sanacji jest stworzenie realnego ramowego budżetu na 3 lata tj. 1923 do 1925.

Budżet ten oparty być musi na mierniku złotym gdyż inaczej z powodu spadku marki polskiej nie mógłby być realny. Najlepszym odpowiednikiem miernika złotego jest miernik cen hurtowych. Jest to najsiłniejszy miernik stały jeżeli chodzi o orientowanie się o realnym budżecie. Wskaznik cen hurtowych nie może być oczywiście zastosowany do cyfr budżetu. Min. Grabski jest zdania, że należy go nawiązać do złotego polskiego, gdyż złoty polski ma się stać ostateczną podstawą reformy walutowej w Polsce. Wprowadzenie miernika stałego nie zagraża marce polskiej, ponieważ spadek marki polskiej niezależy od względów nominalistycznych, które nie mogą jej ani pomóc ani zaszkodzić.

Realna poprawa waluty polegać będzie w pierwszym rzędzie na zwiększeniu dochodów a zmniejszeniu wydatków. Funkcję pomocniczą odegra tu wskaźnik złoty. Naturalnie miernik złoty należy uważać za ułatwienie a nie za merytoryczne oddziaływanie na zwiększenie dochodów państwowych. Całkowita poprawa skarbu wymaga szeregu lat.

W drugiej połowie 1923 roku rozpoczną się prace zmierzające do

wyodrębnienia z budżetu tego wszystkiego, co nosi charakter przedsiębiorstw, a więc w pierwszym rzędzie koleje. Stopniowe usunięcie deficytu kolejowego jest możliwe w ciągu 3 lat, przy oparciu tarwity kolejowej o miernik złoty, usunięcie deficytu zwyczajnego nie będzie rzeczą trudną. Co się tyczy inwestycji to pokrycie będzie można znaleźć pod postacią obligacji kolejowych. Min. Grabski jest jednak przeciwny wydzierżawieniu kolei.

Podobnie można by postępować i z innymi przedsiębiorstwami państwowymi. Po uporaniu się ze sprawą budżetu przedsiębiorstw państwowych będzie można przystąpić do

sanacji budżetu administracyjnego, który jednakże musiałoby się przeprowadzać dwoma etapami: 1) sanacja budżetu nadzwyczajnego i 2) zwyczajnego. Budżet administracyjny na lata 1924 i 1925 będzie musiał być ograniczony.

Podatki będą podniesione w mierniku złotym do wysokości przedwojennej jako minimum. W zakresie bezpośrednich podatków da się to łatwo skutecznie już w ciągu roku bieżącego. Co się tyczy podatków pośrednich i cel, zasady te dadzą się przeprowadzić dopiero w 1925 roku.

W ciągu roku 1924 dochody zwyczajne pokryją cały budżet zwyczajny, natomiast w r. 1925 powinien budżet wykazać nadwyżkę dochodu zwyczajnego nad wydatkami zwyczajnymi. Nadwyżka ta jest niezbędna, gdyż bez niej skarbu nie dałoby sobie rady z wydatkami nadzwyczajnymi których pokrycie niemożliwe uzależnić całkowicie od pożyczek. W każdym razie ten 3 letni deficyt, w ogólnych zarządkach nie będzie większy, jak jeden milion złotych polskich.

Jako konieczność wysuwa się

nałożenie podatku majątkowego.

Podatek ten będzie dla wszystkich równomierny. Sciągany będzie w ciągu pięciu półroczy. Przedewszystkiem pierwsze dwie raty będą ściągane we formie zaliczek, potem będzie się ustalała definitywna wysokość podatku. Podatek ten przy systemie progresywnym nie dojdzie do 10 proc. od wartości majątkowej.

W końcu zaznaczył min. Grabski, że Polska musi i powinna być częścią przystąpić do reformy waluty. Pierwszym krokiem będzie utworzenie Banku emisyjnego.

Jeszcze tylko 3 dni
LANDRU
(ziatak, sobota i niedziela)
ostawiony uwodzie i m. r. c. 11
obit. 3. 1. 1922
1. 25. 1. 1922
M. Rysien a i K. p. n. a

WKRÓTCE AGONIA ORŁÓW

Wielka sensacja Paryża i Warszawy ^{obecnego} ^{s zonu}

LA VERITE (Prawda)

WKRÓTCE W KINIE LEW

Opisu na śmierć żywcem zamordowanej kobiety wywołuje dreszcz zgrozy wśród widzów śledzących z zapartym oddechem przebieg dramatu

sześć **OTCHŁAŃ POKUTY** ^{KINO} ^{LEW.}

Prześlizne zdjęcia z wycieczek wśród Tatr. 1132

Projekt zbrojnego wystąpienia przeciw Francji.

Senzacyjne rewelacje o naradach rządu niem.

Berlin. Tel. wł. (ch). Komunistyczna „Rote Fahne” przynosi dziś na pierwszym miejscu w sensacyjnej formie wiadomość, że w min. obrony narodowej odbyło się tajne posiedzenie, w którym wziął udział szef naczelny armii gen. von Seeckt, kanclerz Rzeszy Cuno, min. obrony Rzeszy Goessler, pruski min. spraw wewn. Siehering i cały szereg najwybitniejszych osobistości. Gen. Seeckt domagał się ponownie powołania do życia i poparcia organizacji „Selbschutz”, organizacji Organizatorów i innych nacjonalistycznych organizacji, wskazując na konieczność zmobilizowania wszystkich narodowych żywiołów na wszelką ewentualność. Min. spraw wewn. Siehering przy-

rzekł poparcie.

Rewelacje „Rote Fahne” były przedmiotem burzliwej dyskusji na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu Rzeszy. Min. Goessler oświadczył, że wiadomość „Rote Fahne” są zupełnie bezpodstawne. Jeden z posłów oświadczył, jednak, iż socjaliści Niemcy wedzą o istnieniu nielegalnych wojskowych organizacji, które rzeszą hasło zbrojnego wystąpienia przeciw Francji. Min. Goessler wyjaśnił w końcu, że istotnie w Niemczech znajduje się wielu „warjantów”, którzy propagują myśl zbrojnego wystąpienia przeciw Francji i że przeciw tym „warjantom” rząd wystąpi z całą stanowczością.

Zafajony zamach na dr. Benesza.

DOKONANY WKRÓTCE PO ZAMACHU NA RASZINĄ.

Praga. Tel. wł. (K). „Prawo Lidu” przynosi dziś sensacyjne rewelacje, z których wynika, że wkrótce po zamachu na min. Raszina był wykonany zamach na min. spraw zagranicznych dr. Be-

nesza. Zamachu dokonał jakiś młody człowiek, jak się zdaje komunistą, w chwili kiedy dr. Benesz zjawił się na zamku w Hradczynie. Komunistą ów strzelił dwukrotnie do min. Benesza, jed-

Z sali koncertowej.

(Koncert p. Elektorowicz - Witeszczakowej. — Koncert p. Andrzeja Gille. — Wczoraj pieśni p. Ady Janowskiej. — Koncert p. Mikołaja Jachny).

Lwów, 22. lutego 1923.

Estradowy debiut pianistki p. Elektorowicz-Witeszczakowej usposabiał już a priori korzystnie słuchacza dzięki artystycznie i ze smakiem złożonemu programowi, w skład którego wchodziła Fantazja i Fuga Bacha, Kreisleriana Schumanna oraz utwory Chopina z Sonatą h - moll na czele. Poważna linia programu świadczyła o tem, że koncertantka nie oblicza swego występu na zewnętrzny efekt jedynie, ale zakreśla sobie cele wyższe, do których konsekwentnie zdąża. Dowodem tego był zresztą onegdajszy koncert ujawniający wiele zalet pianistycznych u młodej artystki, która pokonała wszelkie trudności, osłogając występem swym znaczny sukces. Że podzielić się nim musi na razie w lwowej części z kierowniczką swą i preceptorką prof. Marią Soltysową, to nie ulega wątpliwości. Nie ulega też jednak wątpliwości, że niebawem rozwinięta młoda artystka skrzydła do własnych lotów, które ją wzniosą na wyżyny prawdziwej sztuki. Przemawiają za tem wszystkie okoliczności.

Chopinowski koncert p. Andrzeja Gillea

pozwoił nam umocnić węzły gorącej przyjaźni i szczerzej sympatji jakie nas łączą z muzyką Francji. Wyrazem tego było owacyjne, entuzjastyczne przyjęcie, zgotowane jej artystycznemu przedstawicielowi, który trud swój i sztukę swą złożył na ołtarzu uwielbienia dla nieśmiertelnego twórcy mazurków i preludów, urządzając szereg koncertów na budowę pomnika Chopina. Szlachetny gest koncertanta usposabiał życzliwie słuchaczy, wnosił w atmosferę sali koncertowej wiele pierwiastków uczuciowych i przełamywał sferę chłodnego krytycyzmu każąc słuchać nie tylko mózgiem ale też sercem. Wobec tego i w ocenie będzie musiała zniknąć chłodna pedanterja, podagająca wszystko do wspólnego mianownika zasad, reguł i uświęconych zwyczajem przepisów, miejsce zaś jej zajmie pełna serdeczności wyrozumiałość, nakazująca z wdzięcznością i uznaniem przyjąć wysiłek artystyczny odtwórcy. Trzeba zaś podnieść że wysiłek ów dostęgał miejscami wyżym najszlachetniejszej sztuki, ukazując w p. Gille'u nie tylko entuzjastycznego wielbiciela — ale też pełnego zrozumienia interpretatora arcydzieła Chopina.

Obok gościa z Zachodu mieliśmy w ostatnich czasach sposobność witać na estradach koncertowych gości ze Wschodu. Reprezentowała ich śpiewaczka scen rosyjskich p. Ada Janowska oraz barwion opery moskiewskiej p. Jachno. Pomysłowi p. Ady Janowskiej za-

nak ku'a chybiła ce'u.

Wiadomość o zamachu na dra Benesza została podówczas zatajona, a to ze względu na to aby za granicą nie wywołała złego wrażenia. Dzisiejsze dzienniki praskie dowiadują się z miarodajnych źródeł, że wiadomość o tym zamachu na dra Benesza istotnie odpowiada prawdzie.

ŚLĄZACY MAJĄ OPLACAĆ BEZMYŚLNY OPOR NIEMIECKI

Warszawa. Tel. wł. (m) Nadeszły tu wiadomości, że władze niemieckie na niem. części Górnego Śląska wywierają nacisk na organizacje robotnicze, aby robotnicy śląscy opodatkowali się na rzecz robotników Zagłębia Ruhry, uprawiających sabotaż w myśl instrukcji z Berlina. Robotnicy zachowują się odporne wobec tych żądań władz.

ANGLICY STWIERDZAJĄ SZWINDEL NIEMIECKI.

Paryż. (PAT.) Polradio. „Petit Parisien” donosi z Londynu: Powróciła już delegacja angielskiej partii robotniczej, wysłana do okręgu Ruhry. Delegacja stwierdziła: 1) że robotnicy niemieccy w Zagłębiu Ruhry znajdują się w zupełnie dobrych warunkach życiowych; 2) że kapitaliści niemieccy oszukują swoich robotników, gdy twierdzą, że nie są w stanie płacić odszkodowań; 3) że kwestia odszkodowań może być rozwiązana przez eksploatację terenów Zagłębia Ruhry pod kontrolą Francji, Anglii, Belgii i Włoch.

PROJEKT USTAWY O SAMORZADZIE WOJEWÓDZKIM ZOSTAŁ JUŻ OPRACOWANY

Warszawa. (PAT.) „Kurier Polski” donosi: Specjalna komisja przy warszawskiej Radzie wojewódzkiej opracowała przy bezpośrednim współudziale wojewody warszawskiego p. Soltana projekt ustawy o samorządzie wojewódzkim, który po zaaprobowaniu przez radę wojewódzką zostanie przesłany min. spraw wewnętrznych.

KANCLERZ AUSTRII W BELGRADZIE.

Białogród. (PAT.) Wczoraj po południu przybył tu kanclerz austriacki dr. Seipel na czele delegacji oraz grono rzeczoznawców.

Cała prasa wita przyjazd kanclerza, upatrując w tej wizycie początek nowej ery dzięki zawarciu układu ułatwiającego stosunki handlowe a w szczególności celne pomiędzy obu państwami.

znajomienia publiczności lwowskiej w szeregu koncertów z nowszą rosyjską twórczością muzyczną, należy gorąco przyklasnąć. Oklaskiwano też artystkę szalenie za piękną i pełną zrozumienia oraz kultury muzycznej interpretację nastrojowych i bardzo wartościowych pieśni Mussorgetiego, jakimi otworzyła onegdaj cykl koncertów, urządzanych przez Kasyno i Koło Literacko - artystyczne. Należy jednak podkreślić, iż do osiągnięcia pełnego sukcesu artystycznego przyczynił się w wysokim stopniu współudział w koncercie znanego lwowskiego pianisty prof. Majerskiego, w którego niezawodnych rękach spoczywał trudny i odpowiedzialny part fortepianowy.

Śpiewak rosyjski p. Jachno nie zmienił się od czasu ostatniego koncertu swego we Lwowie pod żadnym względem. Podziwialiśmy więc wczoraj znowu piękny materiał głosowy... i nic ponadto. Muzykalnej publiczności nie wystarczy jednak sam dar natury, o ile nie zespoli się z nim opanowanie techniczne, a przede wszystkim kultura artystyczna. Nie więc dziwnego, że tej części audytorjum nie zdołał p. Jachno porwać ani zadowolić. Rzecz jasna, iż mniej krytyczna część publiczności, zasugerowana pięknym brzmieniem głosu, oklaskiwała śpiewaka gorąco. Ponieważ zaś stanowiła ona zdecydowaną większość na sali... skończył się koncert zewnętrznym sukcesem śpiewaka.

Dr. Juliusz Bałicki.

Fanny Dittner jako... stróż spokoju i dobra Austrii.

Oświadczenie oskarżonej

(d) Na wstępie wczorajszej rozprawy Fanny Dittner w monotonnym, a zgrzybliwym przemówieniu zaznaczyła, że na sal rozpraw przebywają świadkowie, że do zeznań przeciw niej powołano tylko takie osoby, które szukają pomsty na niej, że wobec tego żąda odebrania przysięgi od wszystkich świadków, a wreszcie z naciskiem podniosła, że protokół rozprawy jest prowadzony niedokładnie.

Prokurator Dukiet: Zastrzegam się przeciw takim remonstracjom oskarżonej i proszę trybunał, aby przeciw temu oświadczeniu jak najkategoryczniej wysąpił.

Wskutek tego przewodniczący trybunału r. Göttinger zaznaczył, że protokół z rozprawy jest na życie prowadzony, poczem surowo upomnął oskarżoną za obrażanie świadków, oświadczając, że jeśli jeszcze raz zachowa się nietaktownie wobec sądu, bezwzględnie nałoży na nią karę i usunie ją z sali rozpraw.

Z tajemnic policyjnych.

Pierwszy z powołanych świadków po złożeniu przysięgi zeznawał były kulisarz policyjny Aleksander Tymianiecki, obecnie radca wojewódzwa lueckiego. Świadek po tzw. rosyjskiej był referentem politycznym w lwowskiej Dyrekcji policji i z tej racji dostał do rąk doniesienie w sprawie artystki teatru miejskiego Julii Zaleskiej. Po przeprowadzonej rewizji u niej i po jej przesłuchaniu świadek przyszedł do przekonania, że ona wcale nie uprawiała szpiegostwa i jakkolwiek rozmawiała z oficerami rosyjskimi jednak zdrady państwowym nie dopuściła się. To też uważał za stosowne zawiadomić do siebie Dittnerównę celem wyjaśnienia, ale z jakiej racji właśnie ją zawiadził, tego już dziś nie pamięta. Gdy Dittner weszła do pokoju i spostrzegła Zaleską, rzuciła się z furją na nią, zasypując ją stekiem obelżywych wyrazów, tak, że Zaleska rozplakała się i prosiła świadka o interwencję.

Po przesłuchaniach świadek pozostawił Zaleską na wolnej stopie, wskutek czego obawiał się, aby ostrze doniesień ówczesnych Dittnerówna nie skierowała przeciw niemu. Oskarżona sprawę Zaleskiej bardzo się interesowała, pytała, kiedy ona jej odejdą do K-Stelle i czy tam sprawa będzie rozstrzygnięta, bo tam — jak mówiła — jest jakś starszy oficer, co do którego obawiała się, czy on załatwi sprawę po jej myśli. W rezultacie świadek sprawę Zaleskiej załatwił dość dla niej korzystnie, a później dowiedział się, że została internowana w Thalerhofe.

Dittnerówna od tego czasu często przychodziła do biura świadka i w innych sprawach przeciw różnym osobom. Mówiła o swoich wpływach i stosunkach z różnymi osobistościami, zdaje się w tym celu, aby mu imponować, oraz aby poszedł jej na rękę w jej denuncjacjach.

Major austriacki postadcem.

Prok. Dukiet: Od kogo pan dostał doniesienie przeciw Zaleskiej?

Św. Tymianiecki: Doniesienie to przyniósł mi austriacki major z K-Stelle i zaraz odniosłem wrażenie, że major ten miał przed sprawą Zaleskiej wielki respekt i że dochodziło się, aby coś zrobić po myśli doniesienia. Zresztą sama Dittnerka oskarżała Zaleską o szpiegostwo.

Prok. Dukiet: Jak był stosunek urzędników policyjnych do oskarżonej?

Św. Tymianiecki: Nieszczęściem dla urzędników policyjnych było przydziałanie jakiegoś referatu oskarżonej. Baliliśmy się jej wszyscy, co było powszechnie znane.

Adwokat poszkodowanych dr. Maciejowski: Pan był referentem politycznym. Czy na każde doniesienie anonimowe lub nieanonimowe urzędowano?

Św. Tymianiecki: Tak! Przyniesiono z K-Stelle

akta po zaopiniowaniu odsyłano tam z powrotem, a e nigdy na akcie od razu nie pisało, że w sprawie nic nie ma.

Osk. Dittner: Co mówiła Zaleska?

Św. Tymianiecki: Zaleska zarzucała nawet w oczy pani, że to kłamstwo.

Osk. Dittner: Panie radco, a jak my oboje żyli?

Św. Tymianiecki: Stykał się tylko w biurze. Ja zachowywałem się poprawnie. Pan siedział tyle godzin, ile chciała. Ja jednak byłem

ADWOKAT DR. SROKOWSKI

jeden z zastępców osób poszkodowanych przez denuncjację Fanny Dittner.

bardzo ostrożny, nie nagle się pani narażać, a to z obawy przed pani charakterem i stosunkami, utrzymywanymi z K-Stelle.

Osk. Dittner: A jakie pan odnosi wrażenie?

Św. Tymianiecki: Miałem wrażenie, że pani oprowadzana jest manią niszczenia ludzi, a nie wiedziała pani Polaków, którzy nie chodzili w mundurze austriackim.

W czasie zeznań tego świadka oskarżona kilkakrotnie mówiła z ironią o osobach trzecich, obrażając je z zaciętą złośliwością, wskutek czego przewodniczący r. Göttinger zmuszony był ponownie ją upomnieć. Wogóle podziwiać należy zuchwałość i odwagę jaką rozporządza radca Göttinger wobec takiej kobiety, jaką jest oskarżona.

Kłamstwo denuncjatorki.

Św. Karolina hr. Dzieduszycka, emer. nauczycielka szkoły przemysłowej, za zgodą stron niezaprzyjęta, zeznała, że w czasie tzw. rosyjskiej była zajęta w garnizonowym szpitalu przy ul. Łyczakowskiej. Oskarżonej wogóle nie zna, nigdy z nią nie mówiła, a tembardziej nie informowała o tem, jakoby księżna Sapieżyna z Bilki stała na usługach rosyjskich. Przytem hr. Dzieduszycka zaznaczyła, że wówczas we Lwowie wogóle nie było drugiej Karoliny hr. Dzieduszyckiej.

Tak więc twierdzenie oskarżonej, jakoby informację miała od tego świadka, okazało się niezgodnie z prawdą.

Opinia o zakładzie naukowym.

Z kolei zeznawał zaprzyjęty Franczesk Majchrowicz, inspektor szkolny. W swoim czasie świadek przez trzy dni z rzędu przeprowadzał wizytację w zakładzie naukowym Dittnerówny. Nabral wówczas przekonanie, że zakład jej jest nienależycie prowadzony i taką opinię podał ministerstwu oświaty w Wiedniu. Na skutek tego zakład jej miał być zamknięty, a przeciw orzeczeniu Dittner wniosła rekurs, którego świadek nie znał.

W każdym razie w Zakładzie tym nauka nie

mogła stać na odpowiednim poziomie, kiedy Ks. Sapieżyna Dittner, nie znając języka angielskiego sama go wykładała. Nadto nauczycielami byli niefachowcy, jak abso wenci uniwersytetów.

Świadek w czasie tzw. rosyjskiej wystarał się o to, że nauka przynajmniej w prywatnych szkołach nie zamarała, a potem wskutek tego był przez Dittnerównę oskarżony o konszachty z Moskalami. Po inwazji oskarżona była u świadka i wspominała mu o swoim notariuszu. W jakiś czas po em nam estnictwo zawiadzało świadka do Ballej, oraz ministerstwo powołało go do Wiednia, gdzie dano mu do zrozumienia, że jest osobą w państwie austriackim „podejrzaną”, której grozi więzienie. Jedynie dzięki poparciu wpływowych osób, jak dr. Cwikłowski i dr. Madejski, udało się mu uniknąć następstw.

W końcu insp. Maichrowicz oświadczył, że mimo umieszczenia go na liście podejrzanych osób, do oskarżenia nie przyłącza się i nie żąda odszkodowania.

Uchwała trybunału.

W czasie przesłuchania insp. Maichrowicza, przewodniczący r. Göttinger zwrócił oskarżonej uwagę, aby ustawicznie nie kręciła się po sali. Kiedy zaś Fanny Dittner wprost natarczywie przerywała przewodniczącemu i prokuratorowi w ich wywodach, r. Göttinger odebrał jej głos, a kiedy i to nie pomogło, trybunał powziął uchwałę, w której zagroził wyłączeniem oskarżonej ze sali rozpraw.

Świadek Zofia Ciągłowa, wdowa po pełnomocniku dóbr. ks. Sapieżyny z Bilki Szacheckiej, zeznawała, że śladów sympatii księżny do Rosjan absolutnie nie mogła się dopatrzeć.

Świadek Aleksander Dąbski, były dyrektor Związku Zeman, a obecnie właściciel dóbr na Pomorzu, podaje, że jakkolwiek był umieszczony na wykazie oskarżonej między „verdächtige Persönlichkeiten”, to jednak nie był podlegający do żadnej odpowiedzialności. Świadek zaznaczył, że w czasie tzw. wcale nie należał do rosyjskiego komitetu ratunkowego, jak to twierdzi oskarżona.

Kżanła mające i „Czarna księga”.

Ks. Józef Dzieduszycki, katecheta, za zgodą stron niezaprzyjęta, podał, że przed 15 laty uczył w zakładzie oskarżonej przez jeden semestr. Ponieważ zakład nie odpowiadał wymogom poważnej pedagogiki, więc go opuścił. W czasie tzw. rosyjskiej miał świadek cykl kazań mających, a wskutek napadu Niemców na Bęgie, mówił o nadużyciu i wypaczonym systemie filozoficznym, wykazując barbarzyństwo krzyżackich napadów. Kazania te politycznym nie były i w nich n kogo po imieniu nie nazywał.

Później dowiedział się, że u Dittnerówny schodzą się różne panie, szczególnie żony oficerów austriackich, które choć ty także po kościołach i słuchały co się mówi. Tam też u oskarżonej prowadzono „czarną księgę”, w której zapisywano nazwiska „niebлагонадoжных” dla Austrii. Niejaka zaś pani Kochanowska, rraarka, Polka z Czerniowic, która bywała u Dittnerki, przestrzegła świadka przed nieprzyjemnościami grożącym mu niebezpieczeństwem, przyczem wymieniła nazwisko F. Dittner, jako prowokatorki i szpiega.

Gdy Dittnerówna świadka zamieściła na swojej liście „Verdächtige Personen”, doniesiono mu z K-Stelle, że nad nim jest roztoczona „opieka”.

Z poza kulis K-Stelle.

Świadek Antoni Pajęczkowski, starosta przy województwie stanisławowskim, po złożeniu przysięgi podał, że od 15 listopada 1915 r. był przydzielony do K-Stelle, a w tym czasie w ręce jego doszły sprawy doniesień na Stanisława hr. Badenego z Buska, jakoby należał on do rosyjskiej ochrony i na dr. Leonarda Stahla, posądzono go o konszachty z Moskalami. Alka odnośnie były jako przypomnienie urzędowe i poufne doniesienie.

W K-Stelle był wówczas także dr. Becker, Niemiec z czernowieckiej policji. Był to człowiek sumienny, nie znał jednak tutejszych stosunków i

dawał posłuch temu, co mu doroszono. Od tego to właśnie dra Beckera świadek dowiedział się, że wiele usług w K-Stelle między innymi oddaje Fanny Dittner. W trakcie urzędowania często o niej była mowa, a szczególnie gdy do komendanta przyszedł list Fanny Dittner, krytykujący wszystkich zajętych w K-Stelle z naczelnikiem kapitanem Wiedernem na czele, a w którym wychwalała jedynie dra Beckera, twierdząc, że tylko takich ludzi powinno się mieć w K-Stelle.

Pewnego razu — mówił świadek — była narada w burze z kpt. Wiedernem, co właściwie robić z doniesieniami Fanny Dittner. Wówczas kpt. Wiedern odezwał się, że onr jest nieopieczniana i najlepiej byłoby zamknąć ją w domu obłąkanych, czego jednak w rezultacie nie udało się zrobić.

Świadek w aktach napotykał doniesienia z podpisem Fanny Dittner i było zupełnie pewne, że prócz generała Letowskiego, ówczesnego komendanta miasta, miała za sobą inne jeszcze poparcie. To też urzędnicy K-Stelle nie mogli uchylać jej doniesień, gdyż jako Polacy mogli spotkać się z nieprzyjemnościami.

Jak długo nie zorientowano się, co za osoba jest Fanny Dittner, dawano jej zupełny posłuch. Dlatego odbywały się liczne aresztowania, a w burze mówiono, że na podstawie jej doniesień wiele osób cierpiało. Zamykano na śepo, a byli tacy, którzy siedzieli w więzieniu po siedm miesięcy bez żadnego przesłuchania. Przeważną część tych ludzi była niewinna.

Telefonem.

Kapitan Wiedern, prowadzący tu K-Stelle, był kapitanem sztabowym, z którym liczone są i który miał wpływ na Ober-Armee-Kommando. Pewnego razu kapitan Wiedern wobec świadka telefonował do Ober-Armee-Kommando, podnosząc tą drogą, że nie można tak postępować wobec Polaków, jak to się dzieje, że generał Letowsky na sprawie nie rozumie się, nie zna stosunków, że nie może się zgodzić z gen. Letowskim i wobec tego stawia się do dalszej dyspozycji.

Obr. dr. Stankiewicz: Co więcej mówi kapitan Wiedern?

Sw. starsza Pajęczkowski: O Fanny Dittner wyrażał się bardzo źle, jako o denuncjatorkę.

Osk. Dittner: Czy ja robiła doniesienia?

Sw. star. Pajęczkowski: Wiem, że pani listy pisała.

Adwokat, jego mieszkanie i reklamacja.

Sw. dr. Herman Rabner, adwokat i właściciel majątku ziemskiego, za zgodą s.ron niezaprzysiężony, podaje, że oskarżoną zna, gdyż była jego klientką, a nawet mieszkał jakiś czas w jej kamienicy.

Następnie dr. Rabner zeznawał, że w czasie inwazji rosyjskiej był zakładnikiem m. Lwowa, następnie miał być wywieziony do Rosji, lecz ukrył się i został we Lwowie.

W czasie inwazji nie prowadził kancelarii adwokackiej. Do wojska austriackiego nie należał i w nim nie służył. Należał do lwowskiego komitetu ratunkowego, który nie zajmował się agacją, lecz z otrzymanych pieniędzy rozdawał zapomogi. Od rządu rosyjskiego komitet nie dostał żadnych pieniędzy. Pieniądzy nigdy nie gromadzono w kasie, gdyż zaraz rozdawano i wprost jest niemożliwym, aby ktoś ukradł 15 milionów rubli. Przynajmniej byłby świadek o tem słyszał.

Obronca dr. Stankiewicz: Czy pan mecenas pokazywał się na ulicy z oficerami rosyjskimi?

Świadek dr. Rabner: Nigdy! Żadnych znajomości nie miałem. Byłem kilka razy w gubernatorstwie w delegacji z ramienia komitetu, ale nigdy sam.

Dittner: Pan ze mną rozmawiał raz na ulicy i wtedy był pan w mundurze wojskowym.

Świadek dr. Rabner: Nieprawda! Ja nigdy nie byłem w mundurze, bo w wojsku nie służyłem.

Obronca dr. Stankiewicz: Fanny Hartel miała mówić, że pan robił interesy z Moskali.

Świadek dr. Rabner: Nigdy nie robiłem żadnych interesów.

Wniosek dr. Rabner szeroko opor.

dziele okresu, gdy mieszkał w kamienicy oskarżonej, w czasie czego po zatargu mieszkaniowym z rąmy Dittner wrócić otrzymał z Wiednia listem ekspresowym unieważnienie swojej reklamacji wojskowej. Wyszło też na jaw, że Dittner i Landoowa z jakimś majorem pruskim chciały pozbyć się dra Fabnera z mieszkania, wynajętego w kamienicy oskarżonej. Świadek przekonał się, że w komendzie miasta były na niego doniesienia.

Z wszystkiego robiła użytek.

Wreszcie ostatni zeznawał wczoraj podpułkownik lekarz dr. Bronisław Sabat, zajęty obecnie w szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. Na życzenie obrońcy dra Stankiewicza świadek ten musiał złożyć przysięgę.

Dr. Sabat, mający prócz doktoratu medycyny także doktorat filozofii, w roku 1904 uczył w szkole oskarżonej. W czasie inwazji rosyjskiej był we

Lwowie, a po wkroczeniu wojsk austriackich miał do przyniesienia ws.utek złośliwej denuncjacji, tak że ze szpitala lwowskiego przeniesiono go do Leoben. Dostał nawet „pasztecik“ na piśmie, że za niezłapanie zachowanie się wobec Austrii wprowadzić nie może być karany, a że za to musi być przebiegany.

Jak długo świadek był obywatelem Austrii, nigdy na jej szkodę nie działał. Gdy z powodu przeniesienia żądał się przed gener. Letowskim, ten zapytał go, czy zna Fanny Dittner. To powiedzenie generała naprowadziło świadka na myśl o Dittnerównie, jako autorce doniesienia, gdyż w czasie inwazji wyciągała go na dysputy polityczne. Wówczas świadek był z nią bardzo ostrożny.

Na tem przewodniczący przerwał rozprawę do dziesiątej rano.

Z tajemnic lwowskich przybytków zwyrodnienia.

Był kochanym i jego „buduar d'a panów“.

Karjera „własnego Dżuli“: Stara przekupka barszczu poślubiła go i zapisała mu majątek. — „Śpiewak operowy“ wkroczył w najlepsze sfery i zakłada salon-buduar. — Niezwykle odkrycia w przybytku zakazanej miłości.

Przed kilku dniami władze policyjne we Lwowie wylapały kilku zdegenerowanych osobników, między innymi znanego powszechnie pana R. i cukiernika K., którzy swe zwyrodniałe instynkta zapakowali w sposób zakazany kodeksem karnym.

Sprawa ta dotoczyła bardzo szerokie kregi, ale równocześnie stała się tak głośna, że wszystkie tego rodzaju zdeprawowane jednostki skłoniła do zachowywania skrajnej ostrożności, mimo czego wczoraj udało się policji znaleźć jaskinię haniebnego wyuzdania, a jej właściciela ująć w swoje ręce.

Indywidualum tem jest Wałenty Dżula, osobnik powszechnie znany na lwowskim bruku ze swego niezwykle trytu życia. Dżula bowiem rozpoczął swoją karierę jako kochanym u O.O. Bernarzynów.

Wówczas jako młody chłopak ożenił się ze starą, bo 75-letnią kobietą, która na sprzedaży barszczu dorobiła się pokaźnej fortuny, i tę w kwocie 75000 gr. idenów zapisała swemu miodemu mężowi.

Oczywiście małżeństwo to nie żyło zbyt długo w przykładowej zgodzie, a w kilka lat później staruszka zmarła. W 1909 r. przytapałszy ją flagran-tnie w homoseksualizm,

dostał się Dżula na 4 miesiące do więzienia.

Po wysłaniu kilku lat w wojsku przy oddziale sanitarnym powrócił znów do Lwowa i tu występując jako „śpiewak opery“ i uczeń Dian-nego, potrafił się wkroczyć w najlepsze towarzys-stwa.

Wynajął sobie przy ul. Łożńskiego L. 6 mieszkanie i

urządził się łącznie z kobiecym przepychem.

Mieszkanie to w niczem nie przypominało kawalerskiego, lecz raczej buduar jakiegoś wschodniej

kurzysy. Posadzka zastana była kosztownymi dywanami, a z każdego kąta wyzierały drogie cacka i świecidełka. W środku stało obrzymie różko z baldachimem a obok na stolikach lampy z dyskretnymi abażurami.

Przepijając byty znalezienie w różnych miejscach tego lokalu aż 11 buduarów. Wszystkie ściany były zawieszono fotografiami nagich mał-żczyń.

W takiej to atmosferze mieszkał Wałenty Dżula i zwabiał tam młodych naiwnych chłopaków. W śledztwie zdolano stwierdzić, że głównymi jego ofiarami byli 15-letni syn stróża z tejsze kamienicy i chłopak kuchenny pewnego pierwszo-rzędowego hotelu we Lwowie.

Również do stałych gości zaliczał się pewien mędyk, którego fotografię z nadzwyczaj serdeczną dedykacją znaleziono w mieszkaniu Dżuli, oraz G., syn generała. Stwierdzono również, że

stałymi jego gośćmi na „seansach“ były osoby z tzw. towarzystwa,

np. inżynierowie i to niektórzy nawet z żonami.

W mieszkaniu Dżuli znaleziono również tajemniczo instrumenty,

przeznaczone do jeszcze bardziej tajemniczych celów, jak również dwa kufry wióczki, z której gospodarz miał „robić dywany“ i co — wedle jego twierdzenia — miało być źródłem dochodów (?)

Degenerat wypiera się na policji wszelkiej winy, a do zbrodnicznych eksperymentów, które miał wprost rzucać przesłuchane na policji jego ofiary, nie przyznaje się.

Wykrycie tego przybytku orgii wzbudziło nie bywałą sensację w naszym mieście

Zdemaskowanie „carewicza Aleksego“.

RZEKOMO NAMÓWIONY PRZEZ MONARCHISTÓW DO ODEGRANIA TEJ ROLI JEST SYNEM B. PUŁKOWNIKA ROS.

Warszawa. Tel. wł. (m). Policja pańska wowa zainteresowała się doniesieniem o pojawieniu się w Kłomycji młodzieńca, podającego się za „carewicza“ Aleksieja, syna zamordowanego M. kołaja II-go, opowiadającego nieprawdopodobne historie o własnym i swej siostry ocaeniu z rąk bolszewickich.

Rzekomego „carewicza“ sprowadzono do Warszawy i tu policja poddała go przesłuchaniu. „Carewicz“ jest to młodzieniec 19-letni, budzący podobny do Aleksieja. Przesłuchanie „carewicza“ dało wynik ujemny. Młody „następca tronu“ nie

władni językiem francuskim ani angielskim zna jedynie prócz rosyjskiego słabo niemiecki. Wzięty w kazyzowy ogień pytań zeznał, że nazywa się właściwie Izanow i jest synem Dymitra, pułkownika b. armii rosyjskiej, że przebywał wraz z rodziną w Niemczech i stąd pochodzi jego znajomość języka niemieckiego. Do odegrania roli następcy tronu namówił go oficerowie rosyjscy i monarchiści, chcąc wyzyskać jego podobieństwo z niezwykłym carewiczem do wzniecenia polityki politycznej.

Nasza nowa wielka uczelnia.

Pierwsze posiedzenie Kuratorji Lwowskiej Akademii Eksportowej. — Zwyż 250 słuchaczy z całej Polski. — Pierwszorzędne grono nauczycielskie.

(s) Wczoraj odbyło się w Izbie Handlowej pierwsze posiedzenie Kuratorji Lwowskiej Akademii Eksportowej pod przewodnictwem prez. Baczewskiego. Sprawozdanie ze stanu szkoły, mającej 268 słuchaczy z całego państwa, przedstawione przez rektora Pawłowskiego i ref. Ditrcha przyjęto do wiadomości i na wniosek prez. Neumanna wyrażono podziękowanie założycielom Akademii z prez. Baczewskim na czele, oraz gronu nauczycielskiemu, któremu przoduje rektor Pawłowski. W skład tego grona wchodzi bardzo wybitne siły fachowe, prof. uniwersytetu, ekonomiści itd. Słuchaczy jest 268, między tymi 9 żydów i 4 Ukraińców, pod względem wyznaniowym rzym.-kat. stanowią około 80 proc., inne wyznania 20 proc. Po dyskusji nad sprawozdaniem Kuratoria wybrała Komitet wykonawczy, złożony z pp. dyr. Boziewicza, Chajesa, Litwinowicza, prez. Neumanna, Ruckera, Rapaporta oraz prezydium Izby i repr. Ministerstwa oświaty i handlu.

Rada miejska uchwaliła podatek wodociągowy.

(40-KROTNY CZYNSZ Z R. 1914 JAKO OPLATA ZA WODE.

(p.) Z krótkiego porządku dziennego wczorajszej Rady miejskiej powzięto drugą uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki 500 milionów w Zakł. Kredyt. dla miast małopolskich oraz w sprawie odstąpienia gruntów miejskich pod budowę Dyrekcji PKO. Sprawę podwyższenia opłat od przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich odrzucono celem uzgodnienia odrębnych wniosków Sekcji II. i IV.

Sprawa podwyższenia opłat wodociągowych wywołała krótką dyskusję, w której zabierali głos prof. r. Fiedler, prof. r. Hauswald i dyr. r. Zawojski.

Celem zmniejszenia kosztów zaopatrywania miasta w wodę, prof. Hauswald postawił następujący wniosek: Dyrekcja Zakł. wodociągowego zechce w porozumieniu z Zakładem elektrycznym zbadać, czy i jakie oszczędności osiągnęłyby można przez wprowadzenie elektrycznego napędu pomp w stacji wodnej przy ul. Zielonej.

W odpowiedzi na zarzuty r. Zawojskiego, iż miasto nie jest należycie zaopatrywane w wodę, co w szczególności daje się odczuwać w budynkach urzędowych i użyteczności publicznej, referent prof. Matakiewicz stwierdził, że wszystkie

nie domagania są następstwem przewleczenia w czasach dogodniejszych przez Radę miejską sprawy budowy drugiego wodociągu w Szkle. W obecnych warunkach jedynym sposobem częścowego zaradzenia złemu jest wprowadzenie wodomierzy, do czego ma właśnie służyć dochód z projektowanego podatku wodociągowego.

Nadto referent zaznaczył, że celem uniknięcia na przyszłość deficytów, gmina m. Lwowa czyni starania, aby Rada miejska miała prawo podwyższania i pobierania podatku wodociągowego bez odnoszenia się do Min. spraw wewnętrznych i Wydziału Samorządowego, w miarę tego, jak wzrastają ceny węgla, frachtu kolejowego i robocizny.

Po zamknięciu dyskusji uchwalono wniosek i prof. Hauswalda odeśłać do Komisji wodociągowej, poczem zatwierdzono w myśl wniosków referenta podatek wodociągowy w wysokości 20-krotnego czynszu podstawowego dla mieszkań, zaś 10-krotnego dla lokali publicznych i sklepów, co się równa 40-krotnemu czynszowi z r. 1914. Podatek ten obowiązuje od 1. lutego.

Na tem zakończono posiedzenie jawne

Z DNIA.

REDUKCJA SZYNKÓW.

Redukcja szynków — ślicznie, bardzo ładnie, Lecz efekt z tego będzie tylko taki, że komuś więcej do kieszeni wpadnie i skoncentrują się polskie pijaki.

Takie jest u nas alkoholofilstwo, że za kieliszkiem poidziem choć pod Kraków, więc, by skutecznie ukrócić opilstwo Trza zaprowadzić redukcję* pljaków.

Nemo.

ŚWIĘTO PRASY LOTEWSKIEJ.

Dnia 25 bm. prasa lotewska urządza święte na pamiątkę i dla uczczenia uzyskanej przez Łotwę niepodległości. Lwowski Syndykat Dziennikarzy lwowskich przesłał z tej okazji na rece Poselstwa Polskiego w Rydze z prośbą o zakomunikowanie Komitetowi obchodu pismo tej treści:

Syndykat Dziennikarzy Polskich we Lwowie przesyła Prasie Lotewskiej z okazji święta ku uczczeniu niepodległości Łotwy koleżeńskie pozdrowienie z serdecznym życzeniem, aby dążenia Jej, skierowane ku jak najlepszemu służeniu Ojczyźnie, coraz bardziej potężniały i tem samem utrwaliły niepodległość Łotwy po wsze czasy. Cześć!

Groźny pożar. Onegdaśszej nocy powstał ogień w stajni Marji Miklaszowej w Dąbrowicy i przerzucił się wkrótce na budynki sąsiadów, niszcząc sześć gospodarstw, wartości około 18 milionów mk. Zachodzi podejrzenie, że ogień podłożyła jakaś zbrodnicza ręka. Śledztwo w toku.

Napad w Pasażu. Mendel Atlas napadł wczoraj w Pasażu Hausmanna na Sendera Sprechera i pobił go doukłwie. Napastnika aresztowano.

Awantura koło Kawiarni Wiedeńskiej. Anieia Miśków, dama najbliższych obyczajów, w stanie mocno podpitym napadła wczoraj wieczorem koło Kawiarni Wiedeńskiej na Stefana Trilla, przy czem podrapała go silnie i podarła na nim w strzępy kożuch. Wojowniczą Anielicę odwieziono na nocleg dorożką do aresztów przy ul. Jachcovicza.

„Lepszy” gołbroda. Onegdał oddano do aresztów policyjnych Jana Horuckiego, który nie mając koncesji fryzjerskiej, golil ułanów 14 pułku, zakwaterowanych w Jazłowcu. Oprócz tego wyłudzał od żołnierzy sorty mundurowe, a ostatnio skradł w oficerskiej stołowni nakrycie.

Kradzież jabłek. Wczoraj rozbito przy ul. Krakowskiej l. 6, magazyn Janowi Kasarabie, skąd skradziono 300 kg. jabłek, wartości pół miliona mk.

Z KRAJU.

Groźny pożar w krakowskiej Akademii Umiejętności wybuchł onegdaj skutkiem nieostrożności służby. Pożar na szczęście dość wczesnie zlokalizowano. Spaliła się pewna część zbiorów geologicznych, powodując stratę 100 milionów mk. Cenne zabytki artystyczne nie uległy uszkodzeniu.

Zgon artysty-muzyka. Z Krakowa telefonuje (w): Wczoraj późną nocą zmarł nagle wskutek krwotoku płucnego znany artysta-muzyk prof. Stanisław Pichor. Sp. prof. Pichor wracając z koncertu uległ na placu pod kawiarnią Centralną krwotokowi płucnemu i skonał w parę minut.

Wyznaczenie gruntu pod grobowiec Rokitańczyków. Na wczorajszym posiedzeniu Rady

NADESŁANE.

Podziękowanie.

Rodzina ś. p. Vlastinili Marji Getterowej, składa serdeczne podziękowania wszystkim, którzy wzięli udział w Jej pogrzebie, za okazaną łaskę i współczucie. 1134

Zakłady elektryczne „Vertex”
Warszawa, Marszałkowska 93. 7046

Kupujcie złotą pożyczkę

KRONIKA.

Lwów, 23 lutego.

WEZWANIE DO ZGŁASZANIA UCHODźCÓW ROSYJSKICH.

Dyrekcja Policji we Lwowie na zasadzie §. 1. rozporządzenia z dnia 20. kwietnia 1854 austr. Dz. pp. Nr. 96 wzywa właścicieli nieruchomości i lokatorów podnajmujących swe mieszkania aby w ciągu 8 dni zgłosili ustnie lub pisemnie w Dyrekcji Policji uchodźców rosyjskich, którym odnajmują, podnajmują względnie udzielają za opłatą lub bezpłatnie mieszkania chociażby chwilowo z tem zastrzeżeniem, że o ile następnie przy kontroli ujawni się, że któregoś z uchodźców nie zameldowano i nie zgłoszono w terminie w Dyrekcji Policji — winni pociągnięci zostaną nie tylko do odpowiedzialności karno - sądowej według §. 320 uk. ale ponadto do odpowiedzialności administracyjno - karnej po myśli §. 11. rozp. z dnia 20. kwietnia 1854 Dz. pp. Nr. 96.

Posterunkowy pod kołami pociągu.

UTRATA ŻYCIA POD UTRATĄ.

Warszawa. Tel. wł. (m). Pasażerowie pociągu pospiesznego tuż pod Warszawą byli świadkami zgroźnej sceny. Na przystanku Utrata dostał się mianowicie pod koła podążącego pociągu 42-letni posterunkowy S. Gdy pociąg zatrzymano, podróżni ujrzań porozrzucane na torze

pokrwawione kawałki ciała ludzkiego. Wypadek nastąpił w chwili, gdy posterunkowy usiłował przejść z toru kolejowego na peron, przyczem poślizgnął się i upadł na tor. W tej chwili nadjechał z całą siłą pociąg pospieszny, miażdżąc pod kołami nieszczęśliwego.

Olbrzymie fałszerstwo miliona dolarów.

W AFERĘ WMIESZANYCH JEST OKOŁO 1000 OSÓB.

London. (PAT.) Biuro Reutersa donosi z Nowego Jorku: W związku z wykryciem bandy fałszerzy, którzy zalewali kraj fałszywymi banknotami i wypuścili fałszywych banknotów na

1 milion dolarów, aresztowano około 50 osób. Banda ta zakupiła następnie wielkie ilości napojów alkoholowych. Przypuszczają, że w związku z tem aresztowanych będzie około 1000 osób.

Małżeństwo porucznika z kapitanem.

Słynna „Armia zbawienia“ działa ciągle w Anglii pod wodzą sędziwego „generała“ Bootha. Sensacją pewnego rodzaju była wieść, że w tych dniach odbył się ślub syna gen. Bootha, piastującego rangę porucznika w Armii Zbawienia, z panną Renatą Peyron, kapi-

tanem tejże Armii. Młody „kapitan“, który w ten sposób popełnia mezalians, wychodząc za niższego od siebie szarżą oficera, jest córką wyższego sztabowca Armii Zbawienia we Francji

tn. Krakowa uchwalono wyznaczyć pod budowę grobowca dla 16 bohaterów szarży pod Rokitną grunt na cmentarzu rakowickim o powierzchni 16 m².

Ilu mamy w Polsce bezrobotnych? Według ostatnich danych statystycznych w całym państwie znajduje się obecnie około 80.000 bezrobotnych, gdy w początkach grudnia było ich jeszcze 60 tysięcy. W lutym roku zeszłego Polska liczyła przeszło 200.000 bezrobotnych.

ZE SWIATA.

Po'ak biskupem diecezji władywostockiej. Ks. dziekan Sliwowski we Władywostoku został mianowany biskupem diecezji władywostockiej. Diecezja ta została utworzona niedawno.

Rewizja sanitarna Polaków w Ho'andji. (m) Nadeszły informacje, że władze sanitarne w Holandji zarządzają rewizję sanitarną osób przybywających z Polski. To zarządzenie władz sanitarnych holenderskich jest zupełnie niezrozumiałe, jeżeli się weźmie pod uwagę, że w Polsce wyjątkowo w obecnej chwili żadnych chorób zakaźnych nie ma.

Kierieński — kelnerem! Angielskie pisma donoszą, że były szef rewolucyjnego rządu rosyjskiego Kierieński przebywa obecnie w Londynie, gdzie jest zajęty jako kelner w pewnym barze.

Bomby w ruchu. „N. Fr. Presse“ z Budapesztu: Na posła Karola Rassaya i naczelnego redaktora pisma „Az Est“ Andora Miklosa wykonano zamach bombami, który jednak nie udał się.

Zgon patrioty słoweńskiego. Donoszą tu o śmierci wybitnego polityka słoweńskiego Iwona Tavtosara, który przez całe życie walczył przeciw fali germanizmu. Stał on na czele dziennika „Słoweński Narod“, wychodzącego w Lublanie. Zmarły liczył 72 lata.

Wzrost cen w Paryżu. Cena chleba podniosła się w Paryżu na 1 frank 15 cent. za kilogram. Dzieniki paryskie wyrażają obawę dalszej podwyżki ceny chleba (na 1 frank 25 cent.) i wskazują na drożyznę wielu środków spożywczych w szczególności cukru.

Telegrafista bez rak. W Paryżu odbyła się uroczystość dekorowania krzyżem Legji honor., radiotelegrafisty Vaillante'a, który przy spełnianiu obowiązku zawodowego stracił obie ręce. Ambasador amerykański dekorował Vaillante'a medalem złotym imienia Carnego.

KOMUNIKATY.

Zgromadzenie akademickiej młodzieży postępowej w sprawie „numerus clausus“, zwołane przez Towarzystwo Akad. Zjednoczenie, odbędzie się w piątek dnia 23 br. o godz. 7 wiecz. w sali Polskiego Domu Akad. (Królewska 7).

Egzamin kwalifikacyjny dla naucz. szkół wydziałowych przed Komisją egzaminacyjną we Lwowie rozpocznie się częścią pisemną dnia 19-go marca br. w państw. sem. naucz. żeńsk. Należy-

cie udokumentowane podania wnosić należy przez bezpośrednio przełożoną władzę do K. O. S. L. do 6 marca br.

Harcerskie zawody narciarskie. Dnia 18 br. odbyły się zawody narciarskie o mistrzostwo Hufca Lwowskiego na rok 1922/23. Trasa Czarłowska Skala—Pohiłańska. 1) Pa'ak Jan (23 druż.) 37 min. 53 sek. 4. 2) Dulebowski Adam 38 min. 45 sek. 2. 3) Jankowski Stanisław 42 min. 20 sek. 5.

Z teatrów.

TEATR WIELKI

Piątek, 23. lutego o godz. 7 „Gwiazda“, sztuka w 3 akt. Baha.

Sobota, 24. lutego o godz. 3 „Śluby panieńskie“, komedia Fredry.

Sobota, 24. lutego o godz. 7 „Lohengrin“, opera w 3 aktach Wagnera

TEATR MAŁY.

Piątek, 23. lutego o godz. 7-mej „Zabawa w miłość“, komedia w 3 akt. Kiedrzyńskiego.

Sobota, 24. lutego o godz. 7-mej „Zabawa w miłość“, komedia w 3 akt. Kiedrzyńskiego.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek, 23. lutego o godz. 7 „Bal w operze“, operetka w 3 akt. Heubergera.

Sobota, 24. lutego o godz. 7 „Bal w operze“, operetka w 3 akt. Heubergera.

Repertuar Biura Koncertowego M. Tuerka:

Piątek 23 lutego: Półki Kwartet smyczkowy. III Wieczór Cyklu kameralnego.

Niedziela 25. lutego: Poranek dla dzieci i młodzieży. Kazimiera Rycerówna — Baiki.

Wtorek 27 lutego: Antoni KOHMA N. tenor. (M. achjum). 8636

Telegramy.

WYŁOMY W USTAWIE O OCHRONIE LOKATORÓW.

Warszawa. (PAT.) „Kurier Poranny“ donosi, że na wczorajszym posiedzeniu państwowej rady mieszkaniowej opowiedziano się za wyłączeniem z pod ochrony lokatorów kramów, straganów i wogóle pomieszczeń w halach i na targach miejskich.

Z domów rządowych i miejskich lokatorzy mogą być uszowani ale po poprzednim znalezieniu dla nich mieszkania.

Mierniki określające czynsz ustalać ma Rada ministrów.

ZIAZD OSADNIKÓW WOJSKOWYCH.

Warszawa. (PAT.) „Kurier Polski“ podaje: w dniach 23 i 24 br. odbędzie się w Warszawie drugi doroczny zjazd przedstawicieli osadników wojskowych.

W zjeździe weźmie udział szereg zaproszonych osobistości z pośród osób interesujących się sprawą osadnictwa na kresach wschodnich.

MILJONOWE STRATY GMINY WARSZAWSKIEJ W ZWIĄZKU ZE STRAJKIEM KINOWYM.

Warszawa. (PAT.) „Kurier Polski“ podaje: Skutkiem zamknięcia teatrów świetlnych dochód miasta Warszawy zmniejszył się codziennie o około 20 milionów marek. Za to zwiększyła się frekwencja w teatrach i dochód z tego źródła wyrównuje około połowę straty poniesionej z powodu nieczynności teatrów świetlnych. W ten sposób miasto traci od 8 do 10 milionów dziennie

BÓJKA W SOBRANJU BULGARSKIM.

Belgrad. (AW). Według doniesień pism z Sofii, w czasie ostatniej debaty w bulgarskim Sobranju nad projektem prawa wyborczego przyszło do bójki między opozycją a większością rządową. W walce raniono większą ilość posłów.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

W walutach gwałtowna haussa, przy ożywionych obrotach. Po otrzymaniu wiadomości z Warszawy kursa doszły do zawrotnej wysokości. W akcjach przemysłowych niektóre papiery poszukiwane przy tendencji zwykłej. Poza tem ruch słaby

Do akcji zwykłych zaliczyć należy w pierwszym rzędzie O.kasy, które zyskały 10.000 punktów i awansowały do 82000. Chodorowski również silniejsze, zakończyły kursem 53000 (w Krakowie 55000). Zieleniewski początkowo 75500, potem tylko 73250 (w Krakowie 77000 do 79000). Browary 105.000, pod koniec 104.000, podaż znaczna. Rakszawa 105000, ostatnie transakcje 107.500. Parowozy ustaliły się przy kursie 120000. nief. 10750 (w Krakowie 10700). Pezery przy końcu 8600. Gafota 5600. Polska Nafta z 7600 obniżyła się na 7200. Siersza el. 5000 (w Krakowie 4800 do 5400). Cmiełow notował 33000. Karpalit 10.000, następnie 10.500. Pocisk 6000, pod koniec 6250. Akc Bank Związkowy 1000. Pow. Bank Kredyt. nief. 800.

Dolary osiągnęły kurs 51500 (w Warszawie 50500 do 52500, w Krakowie 50500 do 51000). Berlin awansował na 2.27 i pół (w Warszawie 2.15 do 2.25, w Krakowie 2.18 do 2.20). Belgia 3825, potem 2819 (w Warszawie 2750 do 2880). Bukareszt ustalił się przy 218. Holandia notowała 18550. Jork przejściowo doszedł do 50500, zakończył 49900 (w Warszawie 49500 do 50500). Londyn zwykłował o 18500 punktów, płacono do 237000 (w Warszawie 235000 do 248000, w Krakowie 234000 do 236000). Paryż przy końcu 2950 (w Warszawie 3125 do 3225, w Krakowie 3125 do 3150). Praga podskoczyła o 60 punktów i notowała 1500, przy końcu 1475 (w Warszawie 1500 do 1550, w Krakowie 1460 do 1500). Zurych 9700 i 9600 (w Krakowie 9400 do 9550). Wiedeń poszedł w górę na 74 (w Warszawie 73 do 74 i pół, w Krakowie 67 do 70). Płacono za korony czeskie 1475, za franki fr. 3025, marki niem. kupowano po 2.25 i 2.30 (w Warszawie 2.20).

Tendencja w akcjach naogół lekko zwykła, w walutach niezwykła haussa. Usposobienie ożywione.

W akcjach niekotowanych naogół obroty słabiej. Jaworzniańskie początkowo 188, pod koniec 190.000. Tespy 89 do 90.000. Miedzynalasto-

we rurociągi ofiarowano po 8000, płacono 7500. popyt za Lesienieckimi po 35000 bez podaży, za Len. Żądano 8000, ofiarowano 7500. Za Machlejdę obciążano płacić 5000

GIELDA NIEOFICJALNA.

Wczoraj przez cały dzień do późnego wieczora naogół tendencja chwiejno-zwyklowa. Obrót bardzo ożywiony. Ceny zmieniały się przy dolarach o 1000 punktów, w tem stosunku też inne. Berlin podrożał o 30 do 40 punktów.

Dolary amer. 49200 do 49600, 1-ki i 2-ki 49000 do 49300, dolary kanad. 48500 do 48800, 1-wi i 2-ki 48200 do 48500, marki niem. po 10.000 250 do 260, po 1000 — 215 do 225, po 100 — 245 do 250, drobne 240 do 260, korony czeskie 1460 do 1500, drobne 1450 do 1480, austr. tys. star. em. 1900 do 2000, setki star. em. 140 do 160, austr. stempl. 75 do 76, austr. przekazy 76 do 77, ruble 5-setki 4.00 do 4.20, setki Kacik 15 do 16, setki zwykle 2.40 do 2.50, karbowanice 0.75 do 0.80, franki franc. 2900 do 3050, funty szterl. 225000 do 235000, franki szwajc. 9500 do 9800.

Złoto: 20 kor. 225000 do 228000, 20 frank. 205000 do 212000, 20 mark. 232000 do 236000, 10

rubli 275000 do 280000, dolary amer. 45500 do 46000.

Srebro: korony austr. 3350 do 3400, 5 kor. 17200 do 17600, floreny 8800 do 9100, ruble 150000 do 15200, kopiejki 67 i pół do 68.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków. (PAT.) Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych 51000, marki niem. 2'12.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (m) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej obroty walutami zagranicznymi i dewizami po kursie zwykłym, w końcu znaczne osłabienie tendencji. Nieco żywsze obroty papierami publicznymi. Na rynku akcji tendencja niejednorodna, naogół utrzymana.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych 52500, marki niemieckie 2'20.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych. (PAT.) Kursa końcowe: Berlin

0'02.35. Holandia 210'80 Nowy Jork 531, Londyn 25'04, Medjoan 32'65, Chrystjanja 25'75, Praga 15'75, Budapeszt 0'17.75 Bukareszt 2'60 Belgrad 5'10, Sofja 3, Warszawa 0'01.40, Wiedeń 0'0073 i trzy czwarte, Austr. korony stempl. 0'0075.

Zawody saneczkowe urządza LKS. Pogoń w sobotę 24 bm. o godz. 2.30 popoł. na torach saneczkowych na „Francówce“ (ostatnia stacja tramwaju UL przy ul. Listopada). Wpisowe od osoby 1000 mk. na starcie. Biegi odbędą się saneczki jedno i dwusiedzeniowych dla pań i panów.

WYJAŚNIENIA I PORADY

w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ

otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy.

NAUKA I WYCHOWANIE

Wi senny praktyczny kurs mod iarswa w szkol. prof. H. Leay Waltosiowej. Wpisy rozpocz. Lwów, Łożniackiego 4, parter. 1091

POSADY I PRACE

Poszukuje się intel. pannę do 2-ya dzieci. Zgłoszenie: Gutman, Grunwaldzka 8, H. p., między 3—4 popoł. 1139

Młody pomocnik buchaltera z praktyką, biurową poszu uję z jęcin. Zgłoszenia pod „Młody“, Biuro ogłoszeń Sokoła wiedeń, Ja i IIńska 7. 1128

ROTYNOWANY SZEF BUCHALTERJI

doskonale organizator. — Specjalność: wieki przemysł i handel, pragnie zmienić posadę, wyjechać. Zgłoszenia pod: „M. J.“ przyjmijnie T. w. Akc. „Reklama Polska“, Warszaw, J. sńska 10. 8672

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Tokarnie, H. larki, Strugarki, Wiertarki, Gatry, Łożniacko i. l. St. k. Żelazo, Szyn, Elacha żelazna, Cyna, Boczki, poloca „Pilot“, Lwów, Batore o 4. 638

Nadziśnictwo Zielona p. Grzymalów potrzebuje 15 q sędzi do sędzenia. — P dać cenę. 861

Pasy stórzane, wiedeńskie I-a, Hil. Badian Janowsa 24 Lwów. 951

Tovotte'a, tuszcz I-a nieobciążony. Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 927

Oleje maszynowe motorowe, samochodowe, Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 901

Transakcje kupna i sprzedaży drzewostanów, majątków r lnych, terenów naftowych, zakładów przemysłowych, kamieni, will itp. przeprowadza szybko i solidnie „Ewoluta“ Ossolińskich 11. Posiada stale duży wybór nieruchomości na Pomorzu, P. znanakiem, Górnym Śląsku i w Małopolsce. 1076

Lokomobile, 10-ty parowe, motory, walce młynskie, maszyny rolne, auta itp. kupuje, sprzedaje i przyjmuje w komis Biuro t. c. m. handl. „Ewoluta“, Ossolińskich 11 od 4—7 popoł. 1077

Portoplany krótkie, najnowsze modele znakomite a. rzęd. — Hanak, Pańska 21. 1115

Urządnik naftowy, samodzielną silną, z długoletnią praktyką w przemyśle naftowym, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do A. min. pod „Nafciarz“. 1117

Kasa wertheimowska duża, okazynie do sprzedania. „P. l.“ Batore o 4. 1121

Portoplan krótki cena 3.200.000. Zgł. się między 3—6. Leśna 1, parter. 1118

Czasz powodzenia — decyduj się szybko. — Jedyna okazja. — Kup majątek wiejski lub obiekt miejski w Wielkopolsce. — Informacje gratis. Lwów, Giełoka 21, Zawadzki. 1130

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Poszukuje się wolnych pomieszczeń, lokali, pokoi kawalerskich itp. dla zamożnych odbiorców. „Ewoluta“, Ossolińskich 11, od 4—7 popoł. Kilka wolnych pokoi jest zawsze do wynajęcia. 1075

POSZUKUJĘ POKOJU KAWALERSKIEGO, umeblowanego, z osobnym wejściem w śródmieściu. Zapłacę czynsz za kilka miesięcy z góry. Łaskawe zgłoszenia pod L. Ch. do Redakcji „Gazety Porannej“. 1122

Poszukuje pokoju umeblowanego z utrzymaniem przy rodzinie dla panienki. — Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej“ pod „S. P.“. 1033

Poszukuję natychmiast dobrego umieszczenia i opieki dla ucznia 4 klasy gimnazjum realnego u profesora w jednym z miast prowincjonalnych. Wysokie wynagrodzenie, ewentualna pomoc w sprawozdaniu. Łaskawe zgłoszenia do biura ogłoszeń S. kolowskiego, Lwów, Jagiellńska 7 pod „Ziemia n“. 1096

Pokój, przedpokój, komfort w okolicy Pańskiej oraz sionoszący pokój, kuchnia, w dowolnej dzielnicy, poszukiwany. — Zgłoszenia „Wysokie wynagrodzenie“. Administracja 1122

Do wynajęcia z początkiem marca dwa umeblowane pokoje z łóżkiem, pościelą, usługą, elektryką, przedpokojem i osobnym wejściem, ewent. z 1 śniadaniem. Oferty do 1. marca pod „Spokój“ do Admin. 1138

Kto poszukuje mieszkania lub ma jakie do odstąpienia, niech się zgłosi do biura Anyska 8. 1131

Zamienię 4 pokoje, komfort, Lwów na 3 w Warszawie. Wiadomości Sapielny 49, II. piętro. 1135

ZGUBIONO — ZNALEZIONO

Zgubiono książeczkę ewidencyjną wystawioną na nazwisko por. rez. Jerzego Myczkowskiego, która u-nieważnia. 1038

ROZMAITE

Kapelusze wazelkiego rodzaju przerabia modnie tanio Topolnicka, Kopernika 1. 711

Man cure dla pań i panów poloca J. zef Haberman, M. kołaja 1. 1068

Plany i kosztorysy odbudowy gospodarstw wiejskich, b. i. ynków i urzędów przemysłowych, zakładów o. i. l. wodnej (młyny, tartaki) sporządza cz. z. urzęd. techn. meziela Biuro techniczne „Ewoluta“, Ossolińskich 11, od 5—7 popoł. 1078

K o z kupców lub kapitalistów przystąpi do intratnego interesu handlowego jako wspólnik. Wkład do 30 milionów. Zgłoszenia do Admin. „Gazety Porannej“ „Memento“. 1085

Wydzierżawię restaurację z koncesją, kompetentem zarządzaniem, ewentualnie i mieszkaniami. Wiadomości: kancelaria adwokacka, Sokoła 3. 1116

Technik garbarski z zagraniczną szkołą i praktyką, był kierownik fabryki wiedeńskiej, założyciel lub poprowadził brykę skór chr. mowych podług najnowszych wymagań techniki. Zgłoszenia: Jaworski, Niżankowice koło Przemyśla. 8567

20 milionów do uokowania. Zgłoszenia „Solidne zabezpieczenie“. Administracja. 1123

Zanotuj. Nieoceniona wprost usługa oddam nawet jedyną lekcję i rtopianu, zamożnym niemuzycznym. Z morow eza 6, drzwi 3. 1120

Przerabianie, naprawa krawatów, stycie podwiązek damskich, męskich. Dom „Silesów 9, mcezenia na lewo, drzwi na prawo. 1090

Gwarantując bezwzględne wykonanie dostawy w ciągu miesiąca lutego dostarczamy w miarę zapasu

Sole polasowe 30%, 32%, 40%, po niesłychanie niskich cenach i wygodnych warunkach płatności.

Tadeusz WASUNG i S-ka
Dom rolniczo-handlowy 1137
Lwów, Watowa 3, II. p. Tel. 833.

DWA WYBITNE OGIERY

reproduktory, anglo-araby, gniady i kary, jednocześnie doskonale chodzące pod siodłem, b. ładne i dobre, oraz doskonałe klacze jako piękny materiał rozplodowy, zaprzęgowy i wierzchowy nadeszły do stajni Piekarska 50. 1127

Wspólnika dzi tego z kapitałem poszukuje. Adres: DROZDOWICZ, w Dolhobczwie, p. Uhryów via Sokoła. 1119

REKLAMA
jest dźwignią handlu i przemysłu

Stanisława WRONSKIEGO Synowie

plac Mariacki 10

obok działu futer z dniem 1 marca 1923 wprowadzają

oryginalne! MODELE paryskie!

DZIAŁ SUKIEN

8360

przykrawacze wiedeńscy

DZIAŁ KOSTJUMÓW

Maszyny do szycia

najnowszych systemów, części sfa-
dowe ty. hże, przysory do krawie-
czyny i do robót ręcznych p leca

Alexander MALIMON

Skład maszyn do szycia
Lwów, Wałowa 11 a.

Przyjmuje również maszyny do
naprawy. 718

'ADRES PRZECHOWACI MEBLE NA SKŁAD

i do komisowej sprzedaży przyjmuje

MAGAZYN UNIWERSALNY
Lwów, plac Bernardyński 1. 2.

Przewóz mebli bezpłatnie. 8663

Pościele, dywany, dekoracje, cho-
dniki, firanki, portjery,
karnisze, łózka i łóżećka poleca 8643

Kaz. Skibiński
Lwów, Kopernika 4 (naprzeciw Szkowrona)

Lm. 25.246/23/I. We Lwowie, 20. lutego 1923.

OBWIESZCZENIE.

We wtorek 6. marca 1923 o g. 10 przed
południem odbędzie się licytacyjna sprzedaż jed-
nej skrzyni kiszek i opon samochodowych o wa-
dze 385 kg., zawierającej 12 opon i 75 kiszek
samochodowych o rozmaitych wymiarach.

Towar ten jest złożony w magazynie firmy
C. Hartwig, odział we Lwowie, ul. Sapihy 34.
1129 Magistrat król. stoł. miasta Lwowa.

Węgiel górnośląski

z kopalń koncernu Gieschego

z pełną gwarancją załadowania do dni 14-tu
dostarczamy wagonowo 1136

Tadeusz WASUNG, Lwów, Wałowa 3. Tel. 833.

MEBLE

krajowe i wiedeńskie pierwszorzędnej jakości po ce-
nach umiarkowanych u firmy

J. SEINFELD LWÓW, SYKSTUSKA L. 2
(w p. dwóch) 8619

Inżynier-elektrotechnik

młody, katoli, poszukiwany na kierownicze sta-
nowisko w pierwszorzędnej firmie; pożądana zna-
jomość słabych prądów. Oferty wraz z curricu-
lum vitae i odpisami świadectw do Administra-
cji „Gazety Porannej”, Sokoła 4, pod „Inżynier-
elektrotechnik”. 1063

Jak sprzedać

nie tylko towar, ale i wie-
dzę, zdolności, pomysły,
pracę, poucza niezawo-
dnie książka

„Sztuka sprzedawania”

Skuteczne rady tej książ-
ki doprowadzą Was do
ni zależności, dobroby-
tu, majątku. Do naby-
cia we wszystkich księ-
garniach. 8421

Czas

odnowić

przedpłatę

Lekarz chorób wene-
rycznych i skórnych Dr. A. Nadel
ordynuje od 12-1 i od 3-5 po poł. Plac Hałicki 7,
(nad kawiarnią Centralną). 652

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER,
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6. 771

Specjaliści chorób wenerycznych i skórnych
Dr. SCHWARZ b. Secundariusz szp. t.
p. wsz. Lwów, Słowa-
cki-go 6 naprzeciw gł. poczty. Leczenie plam, broda-
wek, włosów w elektroiza i lampą kwarcową. 1108

Prawdziwe kilimy gliniańskie naścienne
i podłogowe, nad i przed łóżka, portjery, chod-
niki, naruty i otomany i hujaki, p. duszki i poturawki
można nabyć Dom Kilimów. Lwów, pl. Św. Ducha
obok kościoła OO. Jezuitów. 897

STÓJ! nie niszczył
choć przepalona
„ZAREG”
Ci ją naprawi!

STARE PRZEPALONE :::

ZDATNE DO ODNOWIENIA 984
kupuje w każdej ilości, — płacąc
najwyższe ceny
Małopolska Fa-
bryka żarówek „ZAREG”
Lwów, ul. Lwowskich Dzieci 25

SPÓŁKA AKCYJNA WYDAWNICZA

we Lwowie, ul. Senatorska 6

poleca niezwykle interesujące i tanie książki:

H. Zbierzchowski: Żongler, rzeczy wesołe i smutne (poezje)	800
Nemo: Rzeczy wesołe (poezje)	800
Gaston Leroux: Człowiek, który powrócił z tamtego świata (powieść)	1200
Piotr Benoit: Tajemnice Sahary (powieść) (Afianfyda)	1200
Jerzy Bandrowski: Wygrana partja (powieść)	300

Do nabycia w biurach firmy przy ul. Senatorskiej 6.

Wysyłka książek tylko za poprzednim
nadesłaniem należności. 7665

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 10.000 mk. — Z dostawą w miesiącu lub przesyłką pocztową 12.000
mk. — Za granicą 14.000 mk. — Redakcja i Administracja: Lwów, ulica Sokoła 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.

Drukarnia Spółki druk. „Prasa”, ul. Sokoła 4.

Ugłow. redaktor: MARJAN MACHALSKI